



ก.ว.ค. ๑๒๙  
วันที่ ๖ ต.ค. ๖๖  
เวลา ๑๖.๐๐

๖ ต.ค. ๒๕๖๖ เวลา ๑๕.๔๕ น.

# ด่วนที่สุด

ที่ กค (ปคร) ๐๒๐๓/๒๕๖๖



กระทรวงคมนาคม  
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล ระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการบิมสเทคโนโลยี หมายเลข BIMSTEC/SEC/21/05-2023/259 ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๖

๒. ร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล ระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๒๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล ระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

## ๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เป็นการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นเรื่องเข้าข่ายที่จะต้องเสนอต่อกомมิชชันต์ตามนัยพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

## ๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักเลขานุการบิมสเทคโนโลยีหนังสือแจ้งว่าจะมีการลงนามร่างความตกลงฯ ในช่วงการประชุมระดับผู้นำความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) ครั้งที่ ๖ (6<sup>th</sup> BIMSTEC Summit) ซึ่งประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ กรุงเทพฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

### ๓. สาระสำคัญ

กรมเจ้าท่าได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล ระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคีณนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย ภายใต้ภาระท่องคมนาคมเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

#### ๓.๑ ภูมิหลังและความเป็นมา

๓.๑.๑ สำนักเลขานุการบิมสเก็ตได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อหารือและสรุปร่างความตกลงว่าด้วยการเดินเรือชายฝั่ง โดยได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑ (1<sup>st</sup> Working Group Meeting to discuss and finalise the Draft Text of the Coastal Shipping Agreement) เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย เพื่อเจรจาการจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยการเดินเรือชายฝั่งระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกบิมสเก็ต ซึ่งต่อมา ร่างความตกลงดังกล่าวเปลี่ยนชื่อเป็น “ร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล”

๓.๑.๒ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล ครั้งที่ ๒ (2<sup>nd</sup> Meeting of the Working Group to finalise the Draft Text of the Agreement on Maritime Transport Connectivity) ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างความตกลงดังกล่าว เว้นแต่ ผู้แทนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาแจ้งว่าขอสงวนความเห็นต่อร่างความตกลงฯ ซึ่งภายหลังการประชุม กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างความตกลงดังกล่าว โดยมีความเห็นเพิ่มเติมในข้อที่ ๑ (คำนิยาม) และข้อที่ ๑๑ (การดำเนินคดีทางแพ่งและทางอาญา) ซึ่งกรมเจ้าท่าพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่กระทบต่อภาพรวมของร่างความตกลงฯ

#### ๓.๒ สาระสำคัญของร่างความตกลงฯ

๓.๒.๑ ร่างความตกลงฯ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการขนส่งทางทะเล ระหว่างประเทศสมาชิก/ภาคีร่างความตกลงฯ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ด้านการพาณิชยนาวีและการขนส่งทางทะเลในภูมิภาคอ่าวเบงกอล โดยมีขอบเขตการใช้บังคับกับเรือ บริษัทเรือ ลูกเรือ และสินค้าบนเรือ โดยจะได้มีการกำหนดรายละเอียดในขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP)

๓.๒.๒ ร่างความตกลงฯ กำหนดข้อบทเป็นกรอบการดำเนินงานในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๓.๒.๓ ความร่วมมือในการขนส่งทางทะเล (ข้อบท ๓) กำหนดให้ภาคีร่างความตกลงฯ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาการค้าและการขนส่งสินค้าระหว่างกันโดย (๑) บริษัทเดินเรือของภาคีร่างความตกลงฯ อาจมีส่วนร่วมในการขนส่งสินค้าจากท่าเรือของภาคีอื่น และ (๒) ภาคีร่างความตกลงฯ ต้องปฏิบัติต่อเรือของภาคีอื่นตามที่ปฏิบัติกับเรือของตน ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าภาระท่าเรือและค่าธรรมเนียมอื่น และ (๓) ประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเลมีสิทธิของประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเลตามที่กำหนดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทางทะเล

๓.๒.๒ หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (ข้อบท ๔) กำหนดให้ภาคีร่วงความตกลงฯ ต้องปฏิบัติกับเรือ ลูกเรือ และสินค้าของภาคีอื่นเข่นเดียวกับที่ปฏิบัติกับเรือของตนในการขนส่งทางทะเล ระหว่างประเทศ ดังนี้ (๑) การเข้าถึงน่านน้ำและท่าเรือ (๒) การเข้าใช้ท่าเรือ การขนถ่ายสินค้า และการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางเรือ (๓) การขึ้น - ลงเรือของคนประจำเรือ และใบอนุญาตให้เข้าฝั่ง (๔) การใช้บริการที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือพาณิชย์ รวมถึงการประกอบการเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง (๕) คนประจำเรือที่เดินทางตรงไปยังประเทศไทยที่รับประกันการเข้าประเทศไทย เท่าที่ค่าใช้จ่ายในการเดินทางครอบคลุม

๓.๒.๓ การอำนวยความสะดวกในการขนส่งทางทะเล (ข้อบท ๕) กำหนดให้ภาคีร่วงความตกลงฯ ต้องใช้มาตรการที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการขนส่งทางทะเล เพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้าโดยไม่จำเป็นในท่าเรือต่อเรือของภาคีอื่น รวมทั้งต้องเร่งความเร็วและลดความชักช้อนในการบริหารงาน พิธีการศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง และการสาธารณสุขที่ใช้บังคับในท่าเรือ

๓.๒.๔ การให้การยอมรับเอกสารใบสำคัญรับรองของเรือ (ข้อบท ๖) กำหนดให้ภาคีร่วงความตกลงฯ ต้องให้การยอมรับเอกสาร ดังนี้ (๑) ในสำคัญรับรองสัญชาติ ขนาดตันของเรือ ความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการป้องกันมลพิษ รวมถึงเอกสารการขนส่งอื่น ๆ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบของภาคีอื่นตามข้อกำหนดของกฎหมายและอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง (๒) การตรวจควบคุมเรือในรัฐเมืองท่า โดยอาจดำเนินการได้กับเรือที่ปฏิบัติตามภายใต้ความตกลงนี้ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือตามที่ตกลงร่วมกันโดยภาคีร่วงความตกลงฯ ในขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐาน (SOP) (๓) มาตรฐานของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัยในการเดินเรือ และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล ทั้งนี้ เรือที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ประเทศไทยร่วงความตกลงฯ อาจตกลงร่วมกันในขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐาน (SOP) (๔) ในสำคัญรับรองขนาดตันของเรือตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการวัดขนาดตันของเรือ จะไม่ถูกตรวจสอบข้าในท่าเรือของภาคีอื่น เว้นแต่มีเหตุบางประการ (๕) การคำนวณค่าภาระท่าเรือและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ให้เป็นไปตามรายละเอียดในใบสำคัญรับรองขนาดตันของเรือ และตามกฎหมายภายในประเทศไทย

๓.๒.๕ การให้การยอมรับเอกสารของลูกเรือ (ข้อบท ๗) กำหนดให้ภาคีร่วงความตกลงฯ ต้องให้การยอมรับหนังสือเดินทางและเอกสารระบุตัวตนของคนประจำเรือที่ออกให้แก่ลูกเรือ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบของภาคีอื่นตามที่กำหนดในขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐาน (SOP) และเอกสารรายชื่อลูกเรือ (Crew list) และหนังสือรับรองความปลอดภัยของคนประจำเรือ (Safe manning document) รวมถึงประกาศนียบัตรซึ่งออกให้แก่นายเรือ เจ้าหน้าที่ และลูกเรือ ซึ่งออกตามความในอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยมาตรฐานการฝึกอบรม การออกประกาศนียบัตร และการเข้ายามสำหรับคนประจำเรือ ค.ศ. ๑๙๗๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐาน (SOP)

๓.๒.๖ การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกเรือ (ข้อบท ๔) กำหนดให้ภาคีร่างความตกลงฯ ต้องให้การช่วยเหลือแก่ลูกเรือของภาคีอื่นที่เจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ ทางเภสัชกรรม หรือจากทางโรงพยาบาลที่อยู่ในอาณาเขตของภาคีร่างความตกลงฯ โดยบริษัทเดินเรือ (Shipping company) เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

๓.๒.๗ การให้ความช่วยเหลือแก่เรือ (ข้อบท ๕) กำหนดให้ภาคีร่างความตกลงฯ ให้การช่วยเหลือแก่เรือของภาคีอื่น ที่เกยตื้น ประสบอันตราย หรือประสบอุบัติเหตุอื่นใด ในดินแดนของภาคีร่างความตกลงฯ โดยชีวิตของลูกเรือและสินค้าบนเรือประสบเหตุต้องได้รับการช่วยเหลือ และคุ้มครองเข่นเดียวกับที่ภาคีร่างความตกลงฯ กระทำให้แก่ลูกเรือของภาคีร่างความตกลงฯ ในน่านน้ำของตนเอง ทั้งนี้ เรือและสินค้าต้องได้รับความคุ้มครองเข่นเดียวกับเรือของภาคีร่างความตกลงฯ นั้น นอกจากนี้ สินค้าที่ถูกชนถ่ายลงจากเรือหรือได้รับการช่วยเหลือโดยภาคีร่างความตกลงฯ จากเรือที่ตกอยู่ในสถานการณ์คับขันไม่ต้องเสียภาษีศุลกากรกรณีที่สินค้าดังกล่าวไม่ได้มีไว้สำหรับการบริโภคหรือใช้ในดินแดนของภาคีร่างความตกลงฯ นั้น อย่างไรก็ตาม การขนถ่ายสินค้าจากเรือที่ประสบภัยไปยังเรืออีกลำหนึ่งจะต้องดำเนินการต่อหน้าเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาคีร่างความตกลงฯ ที่ประสบอุบัติเหตุหรือประสบภัย

๓.๒.๘ การดำเนินคดีทางแพ่งและทางอาญา (ข้อบท ๑๑) กำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบของภาคีร่างความตกลงฯ ดำเนินการ ดังนี้ (๑) อาจช่วยแก้ปัญหาข้อพิพาททางแพ่งได ๆ ที่เกิดขึ้นในทะเลหรือที่ท่าเรือ ระหว่างเจ้าของเรือ นายเรือ และลูกเรือ ในประเด็นเกี่ยวกับเงินเดือน ทรัพย์สินส่วนตัว และกิจการบนเรือโดยทั่วไป (๒) ไม่ควรใช้เขตอำนาจทางอาญาของรัฐชาติฝั่งบนเรือต่างประเทศที่แล่นผ่านทะเลเลาอาณาเขตเพื่อจับกุมบุคคล หรือดำเนินการสอบสวนได ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมที่กระทำบนเรือ ระหว่างที่เรือแล่นผ่าน และ (๓) บทบัญญัตินี้ไม่กระทบสิทธิของภาคีคู่สัญญาได ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข การควบคุมทางศุลกากร การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล ความมั่นคงปลอดภัยของเรือ ท่าเรือ ชีวิตมนุษย์ และสิทธิในการขนส่งสินค้า ความปลอดภัยและการพักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงการรับคนต่างด้าวเข้าดินแดน

๓.๒.๙ คณะกรรมการร่วมว่าด้วยการขนส่งทางเรือ (ข้อบท ๑๒) กำหนดให้ภาคีร่างความตกลงฯ จัดตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่รับผิดชอบของภาคีร่างความตกลงฯ โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้ (๑) จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP) เพื่อขอนุมัติจากหน่วยงานที่รับผิดชอบของภาคีร่างความตกลงฯ (๒) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาคีร่างความตกลงฯ เพื่อดำเนินการและปฏิบัติตามข้อตกลงนี้ (๓) ทบทวนสถานการณ์และแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการขนส่งทางทะเลของภาคีร่างความตกลงฯ (๔) ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือในการเดินเรือ (๕) หารือประเด็นที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการและการประยุกต์ใช้ข้อตกลงนี้และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับการยกระดับการขนส่งทางทะเล การพัฒนาการจัดการขนส่งทางเรือ การลดความซับซ้อนและอำนวยความสะดวก การขนส่งทางทะเล ทางล้าน้ำ และท่าเรือ และให้คำแนะนำที่เหมาะสม (๖) หารือและทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP) และเสนอแนะเพื่อขอนุมัติจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือยกเลิกข้อกำหนดใด ๆ

๓.๒.๒.๑๐ การระงับข้อพิพาท (ข้อที่ ๑๓) กำหนดว่าหากภาคีร่างความตกลงฯ ได้ร้องขอ ผู้แทนของหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องเจรจาหารือกันอย่างจริงใจและเป็นมิตร ตามกำหนดเวลาและสถานที่เพื่อระงับข้อพิพาทหรือปัญหาอื่นใดที่เกิดจากการปฏิบัติตามความตกลงนี้ ทั้งนี้ หากคู่พิพาทไม่สามารถรับข้อเรียกร้องหรือระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการเจรจาหารือ ข้อพิพาทนั้นจะได้รับการระงับผ่านช่องทางทางการทูตต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

#### ๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ร่างความตกลงฯ จะเป็นการสร้างกรอบความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศสมาชิกที่อยู่ในภูมิภาคอ่าวเบงกอล อำนวยความสะดวก และเปิดโอกาสด้านการค้าและการลงทุน อันจะนำไปสู่การยกระดับการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โดยในร่างความตกลงฯ กำหนดให้มีกลไกการบริหารความตกลงฯ ผ่านคณะกรรมการร่วมว่าด้วยการขนส่งทางเรือ (Joint Shipping Committee) เพื่อดำเนินการ (๑) จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP) (๒) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติตามความตกลง (๓) ทบทวนสถานการณ์และแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการขนส่งทางทะเลของแต่ละฝ่าย (๔) ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือในการเดินเรือ (๕) หารือประเด็นต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการและประยุกต์ใช้ความตกลงและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับการขนส่งทางทะเล การพัฒนากิจกรรมการขนส่งทางเรือ ความสะดวกและการอำนวยความสะดวกของการขนส่งทางทะเล ทางน้ำ และท่าเรือ รวมถึงการให้คำแนะนำที่เหมาะสม เพื่อให้ร่างความตกลงฯ มีการอนุรักษ์การให้ประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๒ ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในสาขาวิชาความเชื่อมโยงทางทะเลในเวทีระหว่างประเทศภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไป และส่งเสริมสถานะความเป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงหลากหลายรูปแบบทั้งทางบกและทางทะเลของไทยที่เชื่อมมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทร印度洋 นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการกำหนดเป้าหมายและท่าที่ด้านความเชื่อมโยงทางทะเลที่ประเทศไทยต้องการผลักดันในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในฐานะประเทศนำ (Lead country) ด้านความเชื่อมโยงของกรอบความร่วมมือบิมสเทศ

#### ๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสนับสนุนรายได้

ไม่มี

#### ๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

##### ๖.๑ ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

๖.๑.๑ กระทรวงคมนาคม โดยกรมเจ้าท่า พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า สามารถดำเนินการเข้าร่วมความตกลงฯ ได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของร่างความตกลงฯ มุ่งสร้างความร่วมมือและอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกบิมสเทศประกอบกับเป็นการดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระบุในข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว นอกจากนี้ การเข้าร่วมร่างความตกลงฯ ไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติแต่อย่างใดเนื่องจากสามารถปฏิบัติตามร่างความตกลงฯ นี้ได้ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่มี

๖.๑.๒ ร่างความตกลงฯ นี้มีลักษณะเป็นการจัดทำ “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ แต่ไม่มีเนื้อหาที่มีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจเขตไทย หรือเขตพื้นที่ นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจ รวมถึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเป็นความตกลงที่ประเทศไทยและกลุ่มประเทศสมาชิกบิมสเทศ เข้าร่วมทำความตกลงในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการและหลักปฏิบัติ เกี่ยวกับความร่วมมือและการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างกลุ่มประเทศภูมิภาค อ่าวเบงกอลให้เป็นไปโดยสะดวกมากยิ่งขึ้น และเพื่อทำให้ภาคีคู่สัญญา มีความเข้าใจในวิธีการและหลักปฏิบัติ ที่ตรงกันเท่านั้น โดยไม่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าภาระท่าเรือ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่มีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานขนส่งสินค้าทางเรือหรือทางทะเล อันจะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคม หรือทางเศรษฐกิจหรือส่งผลต่อการค้าการลงทุนในระดับชาติ รวมถึง การยกเว้นภาษีศุลกากรสินค้าผ่านแดน เป็นไปตามหลักการตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น ร่างความตกลงฉบับนี้จึงเป็น “หนังสือสัญญา” ที่ไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗ วรรคสอง ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนการลงนาม และการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

#### ๖.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศได้มีความเห็นต่อร่างความตกลงฯ แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๖.๒.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัชตະและถ้อยคำของร่างความตกลงฯ

๖.๒.๒ ร่างความตกลงฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็น หนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนการลงนาม และการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๖.๒.๓ หากไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างความตกลงฯ โดยไม่ต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาประเภทที่ต้องได้รับ ความเห็นชอบของรัฐสภา อย่างไรก็ได้ ยังต้องพิจารณาว่า ร่างความตกลงฯ เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาอื่น ที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ซึ่งในการพิจารณา ดังกล่าว ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญ (ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐) ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้คำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือสัญญาที่มีลักษณะ ทำงานองเดียวกันต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๗. ข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม

๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคามนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล ระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคามนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย

๗.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย สำหรับการลงนามดังกล่าว

๗.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำหนังสือไปยังสำนักเลขานุการบินสหภาพ แจ้งการมีผลใช้บังคับของร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เนปาล สาธารณรัฐสังคามนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และราชอาณาจักรไทย เมื่อกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งยืนยันไปยังกระทรวงการต่างประเทศว่าได้ดำเนินกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้เสร็จสมบูรณ์แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการโดยรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุริยะ จังกุวงษา-

(นายสุริยะ จังกุวงษา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๗๕ (ดลยา), ๐ ๒๒๓๖ ๕๐๕๕๐ (พงศกร จก. เจ้าของเรื่อง)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๕๒๙, ๐ ๒๒๘๑ ๓๙๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dollaya.p@mot.go.th